

دار الفنون

حقوق فائز و لیتبر محمد علی

مقوق ، اقتصادیات

ایکی آمدہ بر نثر اولنور

مندرجات

قسم مقوق :

رهن مقابلندہ اقراض ایله مشغول اولانلر	حاجی عادل
قضای اداری ، شارل قروقات	(مترجمی) مصطفی حامد
یکی تورکیا حقوق مدنیہ سی تدقیقاتنه مدخل صاوزه رها (مترجمی) دانش سعید ، صدیق سامی	صدیق سامی
انتفاع حق	عبدالله وهبی
صوچک و صوچلونک تعددی	احمد اسعد
یکی قانون مدنی حقندہ مسلکدا اشلردن بر رجا	

قسم اقتصادی :

استقراض و دیون عمومیہ	عینی زاده حسن تحسین

استانبول — یکی مطبعہ

۱۹۲۷

تاریخی و عمومی معلومات

یكى قانون مدينىك مملكتىزه ادخال ابتدئىكى مؤسسات حقوقيه دن برىسى ده انتفاع حقيدر . اسكى حقوق مدينه مزده بومؤسسەنك بر نظيرى يوقدر . آنجق اراضى اميريه واجار تينلى و قفلرده متصرفله صاحب رقبەنك وضعيت حقوقه لرینی بر درجه يه قدر بوا حكامه بکزه تەبيليرز .

قانون مدينىك بو حقى مختلف محللرده استعمال ايتشدرد . بوصولته شمديه قدر تطبيقا تمزده مجهول اولان بومؤسسە اليوم بويوك براهيت كسب ايتمش بولنور . بز بو حقه متدائر احكامى ممكن اولدينى قدر اساسلى بر صورتده تدقيق وايضا حه جاليشه جفزز .

انتفاع حقنك بوكونكى وضعيت و احكامنه نفوذ ايده بيلمك ايچون بو مؤسسەنك شكل ابتدائيسى و صورت تكاملنى كوره بيله جكمز روما حقوقه مربع بر نظر عطفنى فائده لى بوليورز .

روما حقوقنده انتفاع حقى - روما حقوق مدينه سى حق ملكيتك ياننده داهالاز متكمل بر طاقم حقوق عينيه داهالاز طائيش و تأييد ايتشدرد بونلرده « servitudes » servitudes لردر . بوكله لسانمزه حقوق مجرده تعبيريله نقل ايدلمكده ايدى . يكى قانون مدينىكده مماثل مؤسسە ارتفاق عنوانيله توسيم ايدلمشدر . روما حقوقنده ، ارتفاق servitudes prèdiales ، servitudes عينى ارتفاق servitudes personnelles شخصى ارتفاق اولمق اوزره ايكي نوعدر :

(۱) عينى ارتفاق servitudes prèdiale ده ايكي ارض موضوع بحثدر . بو ارضلردن برينك حق ملكيتى مياننده ديكر ارض اوزرنده بر طاقم حقوق و امتيازات موجوددر . يعنى ايكنجى ارض برنجى لهنه اوله رق بعض مكلفيتلره تحمل ايدر . ايسته ايكنجى ارض بر نوع

مکلفیتہ تحمل ایتک اعتباریله fonds servant برنجی ارض حائر اولدینی استفاده و امتیاز نقطه نظرندن fonds dominant مافی الیر .

(۲) شخصی ارتفاق servitude personnelle برارض اوزرنده موجود اولاییله جکی کبی بر غیر منقول اوزرنده ده بولینه بیلیر . بو، حق ملکیتک برویا متعدد فائده لرینک مالکدن غیری بر شخصه تخصیصندن عبارتدر . شو حالدده شخصی ارتفاق servitude personnelle ده بر حق عینی مالک اولان بر صاحب حق ایله بو حقت استعمال ایدلدیکی برشی موجوددر . کوریلور که بو ایکی نوع ارتفاق servitudes ده حق ملکیتک مکلفیتلرندندر . بناء علیه حق ملکیتی تخفیف و مالکک صلاحیتلرینی تقصیر و تحدید ایدر و بالنتیجه حقت موضوعی تشکیل ایدن شیک قیمتی ده تنقیص ایلر . اساس اعتباریله ملکیت شیء ملوک اوزرنده تماماً بر بست بر صورتله حرکت صلاحیتی متضمن اولدیغندن ارتفاق servitudes بر حال استثنائی تشکیل ایدر .

بوراده مهم بر نقطه بی تثبیت ایتک لازمدر . عینی ارتفاق servitude prédiiale ده بو حقوقی استعمال ایله ن ارتفاق حقندن استفاده ایدن غیر منقول fonds dominant مالیکدر . بو اعتبارله بو حقدده شخصی بر ماهیت موجود ظن ایدیلیر سه ده دو غیری دکلدر چونکه بو مالکک اشو حقوقی استعمال ایتسی ارضه اضافه در . یعنی اوارضه مالک اولان کیمسه حد داننده ارضک حقلرینی اوکا مضاف اوله رق استعمال ایلر حالبو که شخصی ارتفاق servitude personnelle معین بر شخصه مخصوص و او شخص لهنه اوله رق مؤسسدر . شو ایضا حاددن صوکر ا روما حقوقه نظراً ارتفاق servitude ک ماهیت عمومی سنی تعیینه جایسه بیلیر . ایکی نوع ارتفاق servitude بینده بر چوق فرق لر موجود اولمقله برابر آرالرنده نقاط مشترکده واردر : بونلرک ماهیتی بسیط بر جمله ایله کوستره بیلیر : غیرک ملکیتی اوزرنده مؤسس حقوق عینی دن عبارتدر . بناء علیه :

اولا ؛ بونلر حقوقدن اولمق اعتباریله اشای غیر مادیه des choses incorporelles دن معدوددر .

نایاً ؛ ارتفاق بر حق عینیدن عبارت اولدینی جهنله بونی بر شیک مالککی ، حق ملکیتی استعمال خصوصنده دیگر بر شخصه قارشی بر طاقم تقییدانه تابع طونان بر بورج obligation ایله قاریشیدر ماق لازمدر . فی الحقیقه بویله بر بورج obligation ممکن و بر قیمتی حائر در فقط آنحق قبل خصوصنده رضا کوسترن شخص ایله وارثلرینی تقیید ایده بیلیر

وصاحبك بورجلريله قطعياً علاقه دار اولمقسزین او شینه مالك اولان بر کیمسه یه قارشى درمیان اولینه مز . ارتفاق servitude ده ایسه وضعیت عکسینه در . یعنی حق ، عینی اولمق اعتباریله من علیه الحق شخص دکل ؛ شیدر ، عیندر . بناءً علیه بوشینه مالك اولان هر کسه قارشى درمیان ایدیه یایر .

ارتفاق servitude برحق عینی اولدینی جهته من له الحق هیچ کیمسه یی وحقى مالکی بیله کندی لهنه بعض معاملاتك اجراسی خصوصنده جبر ایده مز . یالکزمالك من له الحق حقوقي استعمال ایتسه هیچ بر صورتله ممانعت ایتمه مکله مکلفدر .

ثالثاً ؛ ارتفاق servitude غیرك حق ملکیتك تجزییه اوغرامش بر عنصرندن عبارتدر . یعنی مالك بعض حقوقی ر شخص دیگر لهنه اوله رق ضایع ایتشد . تعبیر دیگرله حق ملکیته تخصیص ایدیلن منافع ملك ايله من له الحق بیننده ، آرالنده کی عقد ویا معامله نك تعیین ایتدیکی حدود دائره سنده تجزی و انقسامه اوغرامشدر . بالفرض انتفاع حقى usufruit ایضاح ایده جکمز وجهله حق ملکیتك بر عضو متجزیسیدر .

موضوع تدقیقمزى دوغریدن دوغری به علاقه دار ایتمه ملك اعتباریله servitude prédale ايله فضله مشغول اولیه جفز .

عرض ایتدیگمز وجهله روما حقوقنده شخصی ارتفاق servitude personnelle حقوق مدنیه طرفندن بر شخصه طابیان ؛ رشیدن مالکك حق ملکیتی محفوظ قالمق اوزره ، آز ویا چوق استفاده ایتك صلاحیتندن عبارتدر . یالکز اشو شئت استعمالی صلاحیتی بخش ایتدیکی تقدیرده usus . droit d'usage ، استعمال حقيله برابر منافع و محصولاتی الله ایتك و بونلری تحت ملکیتنده بولندیرمق صلاحیتی ده تضمن ایلدیکی حالده - usu fruit ، ususfructus انتفاع حقى ناملری آلیر . بواکی نوع شخصی ارتفاقك servitudes personnelles یا سنده l'habitation و operæ servorum ant animalis دنیلن ایکی نوع داها موجود سه ده بونلر droit d'usage ك برر شکندن یعنی برنجیسی بو حقك مسکنلره ایکنجیسی برکوله ویا حیوانه تطبیقندن باشقا برشی دکلدر .

شخصی ارتفاق servitude personnelle ك منشائی بر مالکك ، شی مملو کندن استفاده صلاحیتی ، اوشیئت کندینه ویا ورثه سنه امکان عودتی محافظه ایتك شرطيله ، آخره برامق آرزوسندن عبارتدر . بومؤسه حلی فدا اینه استقبالی محافظه وتأمینه یارار . بونوع ارتفاق servitude دائماً برکیمسه لهنه و منحصرأ بوکیمسه نك منافع مخصوصه سنی

تأمین مقصدیله تأسیس ایدیلیر . بوماهیت خصوصیه سنک نتیجه سی اوله رق عینی ارتفاق
servitude prédiiale کی ابدی برماهیق حائز اولیوب من له الحقلک عمر طبعیسی تجاوز
ایده میه جک بر زمانه محدود و مقید در . بونوع ارتفاقلرک servitudes اک مهمی موضوع
تدقیقیزی تشکیل ایدن انتفاع حق usufruit در .

روما حقوق مدنیهنده انتفاع حق آخره عائد بر شیئی استعمال uti و اوشیئک منافع
و محصولات ، تحت ملکیتده محافظه ایتک اوزره ، اقتطاف ایلکدن عبارتدر . کوریلیرورکه
انتفاع حق usufruit مالکی حق ملکیتک منافع اساسیه سندن محروم ایدر . مالککه آنجق
بعض اهمیتسر محصولات محافظه حق استهلاک jus abutendi قالیر حالبو که استهلاک
حققده انتفاع حق usufruit احکامی فوق العاده تقید ایتشددر . فی الحقیقه مالک بر طرفدن
انتفاع حق صاحبک اشبو حقوقی اخلال ایده جک بر صورتده شیء مملوکی شکل دیگره
قلب ایده میه جکی کی دیگر طرفدن بو شیئی آخره فراغ ایتک آرزو ایتدیکی تقدیرده
آنجق بو حق محافظه ایتک شرط و صورتیه بوتصرفی اجرا ایده بیلیر . کوریلیرورکه مالککه
قالان حق و صلاحیتلر آنجق لفظی بر ماهیتده در . بوعبارله رومالیر بونوع ملکیتی
nue propriété-nuda proprieta نامیه توصیف ایدرلردی . بالنتیجه انتفاع حق حق
ملکیتک اک مهم اقسامی احتوا ایتدیکی جهتله بعضلری بو حقک بر ارتفاق servitude
ماهیتده اولدیغدن بیه شبه ایتشددر . بومؤلفلر بو حق ایکنجی درجهده بر حق ملکیت ،
پروونس اراضیسندن متصرفلرک حائز اولدقلری ، بزم اراضی امیریهده حق تصرفه مشابه ،
خصوصی بر حق ماهیتده عد ایدرلر .

روما حقوقه نظراً انتفاع حقندن متولد حقوق و وظائفه کلنجه : بو حق ، صاحبنه
usufruitier تأمین ایتدیکی منافع مقابل طرف دیگردهده بالطبع بعض مکلفیتلر ، وظیفه لر
تحمل ایدر اول امرده شو نقطه یی تثبیت ایتک لازمدر که انتفاع حق تعلق ایتدیکی
شیئک منافعنی بیلرند تقسیم ایدن ایکی شخص آراسنده ضروری اوله رق بعض روابط
حقوقیه تولید ایدر بورابطه لرک طبیعتی محاکمات منطقیه ایله انتفاع حقنک ماهیتندن استنتاج ایدلشددر
بو ، بر حق عینی ماهیتده بولندیغی جهتله صاحبی ، مالکدن ، حقلرینک احتوا ایتدیکی برویا
متعدد منافعت کندیسنه تأمیننی طلب ایده مز . یعنی انتفاع حق صاحبک مالک علیه نه انتفاع
حقندن متولد حقوقی دولایسیله بر دعوای شخصیه اقامه سنه امکان یوقدر . انتفاع حق صاحبک
مالکک شخصندن طلب ایده بیه جکی شیء ، حقلرینی استعماله مانع اولماسی بر کله ایله حقک

تعلق ایتدیکی شیئی سر بستجه حق استعمال ایده بیله جکی بر صورتده کنديسنه تودیع ایلیدر. دیگر طرفدن مالککده دعوی شخصیه طریقه حق انتفاع صاحبنه تحمیل ایدلمش بولنان مکلفیتلرک ایفاسنی طلبه صلاحیتی یوقدر. انتفاع حق صاحبنک مکلفیتلری حائر اولدینی استفاده صلاحیتنک بر نتیجه طبعه سیدر. بولرده حق عینی ماهیتله علاقه دار اولدینی جهتله حق صاحبی عاینه و مالک اینه بروجیه تولید ایده مز.

انتفاع حقنک عینی ماهیتنه بوقادار دار بر صورتده تفرع ایتدیریلن نتیجه لرک احتیاجاته توافق ایتیه جکی بالآخره تظاهر ایتدی و مالکک، انتفاع حق صاحبنه مکلفیتلری ایفا ایتدیره بیلیمک ایچون بر دعوی شخصیه اقامه سی صلاحیتی ویرلمک لزومی قبول ایدلدی. بونتیجهیه نه صورتله واصل اولندیغنی ایضاح ایده جکز.

بونقطه نك استطراداً ایضاحندن صوکر انتفاع حق صاحبنک حقلری تدقیق ایده بیلیرز: بولرده، أ - *jus utendi* حق استعماله مبنی انتفاع حقنک تعلق ایتدیکی شیئی من له الحقنک کندی استفاده سی ایچون یا خود رضاسی داخلنده قوللانسی و بوشیئک تفرعات ماده و حقوقیه سنی ده اوزرلرنده اصللرینک عینی ارتفاق *servitudes prédiales* ی موجود کی، عینی صورتله استعمال ایلیدر. ب - *jus fruendi* انتفاع حق یعنی من له الحقنک بوشیئک ثمره سی *fruit* عد ایدیه بیله جک تکمیل محصولاتی اقتطاف و تحت تملکده ادخال ایلمسی صلاحیتیدر. فی الحقیقه بر شیئک تکمیل محصولاتی *produits* اوشیئک ثمره سی *fruit* عد اولانه مز. محصولات *produits* آنجق آشاغی یوقاری موقوت دنیه بیله جک فاصله لرله و اوشیئک طرز استعمالنه موافق بر صورتده حصوله کلدیکی تقدیرده ثمره *fruit* عد اولانه بیلیر. بواعتبارله بر باغک ویا آغا جک اوزوم و میوه لری، سود، کوبره، بون، قویون وچی سورولرینک یا ورولری دائماً ثمراندن معدود و بناء علیه انتفاع حق صاحبنه مخصصر. بالعکس کوله لردن دوغان چوجقلمر، اوزرنده انتفاع حق تأسیس ایدلمش بر ارضده بولنان دینه کی شیر محصولاندن معدوددر. آغا جله کلنجه دیگر محله نقل و غرس اولمق اوزره یتیشدیریلن فدائلر بر انتظام تحتنده قطع ایدلمک صورتیه ایشله تیلیمکه یعنی اختطابه مخصص بولندیغنی تقدیرده ثمردن، بر میوه باغچسینک یا خود محافظه ایدیه جک قودولرک آغا جلی کی قالدیرلمق مقصدیه موضوع بولندیغنی تقدیرده محصولاندن عد ایدیلیر. بر طاش اوجاغندن ویا معدندن چیقاریلن مواده بعضاً ثمردن و بعضاً محصولاندن معدوددر. یعنی اگر ایشله تمه انتفاع حقنک تأسیسندن مقدم باشلامش ایسه ثمره *fruit*

واکر انتفاع حقك انشای جریاننده ایشله تیلمکه باشلانیمش ایسه محصول produit عد ایدیلیرلر .

شمديه قدر موضوع بحث ایتدیكمز ثمره لر fruits ؛ طبیعی ثمره لر fruits naturels تسمیه ایدیلیرلر . فقط انتفاع حق صاحبك مدنی ثمره لر fruits civils دنیلن مثلاً برأوك ویاړ كوله مك بدلات اجازه سی كی اوشیدن استحصالی ممكن ایرادی ده اقتطافه صلاحیتی واردر . انتفاع حق صاحبك مكلفیتلری ایسه شونلردر :

اولاً ؛ استحصالی ایتدیكى ثمره لك كلفتی مقامنده اولان ، موضوع حق تشکیل ایدن شیئ محافظه مصارفی کنديسنه عائددر . بناءً علیه انتفاع حق صاحبی بوخصوصه كی صرفیاتندن دولایی مالكة قارشى برکونا حق دعوايه مالك دكلدر .

ثانیاً ؛ انتفاع حق صاحبی ، حقك تعلق ایتدیكى شیئی ، مخصص اولدینی جهتدن غیری بر شكله افراغ ایدهك طرزده استعمال ایده مز . چونكه بو طرز تصرف آرتق استعمال uti ساحسندن چيقوب استهلاك abuti ساحسنة كیرر كه انتفاع حق صاحبك بوكا صلاحیتی یوقدر .

ثالثاً ؛ انتفاع حق صاحبی ، حقك تعلق ایتدیكى شیئی تخریب ایدهك صورتده استعمال ایدرسه بوحرکتندن مسئولدر و مالك actio legis aquile یه مستنداً تضمینات طلب ایده بیلیر .

رابعاً ؛ انتفاع حق صاحبی حقك نهایت بولدینی تاریخده حقك تعلق ایتدیكى شیئی مالكة اعاده یه مجبوردر . عكسی تقدیرده مالك كندی علمیه استحقاق دعواسی اقامه ایدر . بوتون بومكلفیتلردن مقصد مالكك حقوقی انتفاع حق صاحبك تجاوزلرینه قارشى

محافظه ایتكددر . مع مافیه بوتدابیرله مالكك حقوقی کافی درجده تحت تأمینة آئینه مامشدر .

فی الحقیقه حقك تعلق ایتدیكى شیئك محافظه سی وحتی موجودیتی انتفاع حق صاحبك

اهمالی یوزندن خللدار اولابیلیر عدم دقت واهتمامده تخریبكار فعللر قدر مضردر

و حقك تعلق ایتدیكى شیئی غیر محسوس ر صورتده خرابی یه سوروكلیه بیلیر . حالبوكه

actio legis aquile مالکی اهمال و تراخی یه قارشى حمایه ایتمز بودعوی آنحق مثبت افعال

قارشیدنده اقامه اولینه بیایر . دیگر جهتدن انتفاع حق نهایت بولدینی زمان حقك تعلق ایتدیكى

شیئك اعاده سی طلبی آنحق استحقاق دعواسیله درمیان اولینه بیلیر . حالبوكه بودعوی

اول امرده مالکی اکثریا اقامه سی بك مشكل اولان ملكیت بینه سی اقامه صورتیه اثبات

ملكیت مجبوریتنده براقیر .

بومحدورلره چاره ساز اولمق ایچون پره تور stipulation prétorienne طریق صنعیه
مراجعت ایتدی . بعدما انتفاع حق صاحبی بوحقوقی استعماله باشلامازدن اول مالکه
قارشى stipulation طریقيله تعهدانده بولمق مجبوریتده ایدی بوسورتله انتفاع حق صاحبی
آبی، مدبر برعائیه باباسی کبی حرکت ایده جکینی تعهد ایتدیکی جهتله اهل و تراخیسندن
مسئول اولوردی . عینی صورتله حقتک تعلق ایتدیکی شیئی اعاده ایتدیکی ده تعهد ایدردی
مالک بوتعهده مستنداً بوشیئت اعاده سنی طلب ایده بیله جکندن آرتق حق ملکیتی اثبات
کلفتندن وارسته قالردی .

روما حقوقی انتفاع حقى موقت برماهیتده عد ایتمشدر . فی الحقیقه بوحق برکون
فائده سز وحق ملکیت ایچون بهوده بر حال اکتساب ایدر . بواحوالده آرتق دوام
ایتمه مسی و مالکک حقوقی تمامیه استرداد ایتسی لازمکلیر . بواعبارله بوحق موقت اولمق
واک فضله قید حیات شرطيله تأسیس ایدمک اقتضا ایدر . اکر بومدت تعیین ایدلمشه
حلولی وهر حالده حق صاحبک وفاتی انتفاع حقنه نهایت ویرر . بوء انتفاع حقتک انطفای
طبیعیسیدر . دبکرلری ایسه شونلردر :

(۱) انتفاع حقيله ملکیتک عینی شخصده اجتماعی .

(۲) انتفاع حقى صاحبک مالک لهنه فراغتی . حقتک تعلق ایتدیکی شیئی عدم استعمالده
ضمنی بر فراغت معناسی مند مجدر . بناء علیه عدم استعمال کیفیتی منقولانده برسنه ، غیر
منقولانده ایکی سنه دوام ایدرسه فراغت عد اولنور . ژوستینیئن justinien دورنده بومدت
منقولات ایچون اوج غیر منقولات ایچون اون الی یکرمی سنه یه ابلاغ اولندی .

(۳) نهایت انتفاع حقى ، تعلق ایتدیکی شیئتک زواليله ویا اساسلی بر صورتده خراب
اولمسی ایله ده نهایته ایره بیلیر . بو حال بالخاصه حقتک برأوه تعلق ایدوب بوأوک یا تمسی
ویا ییقلمسی حالده تحدت ایدر . بوندن انتفاع حقتک آنجق بردفعه استعمال ایديله بیلن
ذخائر ، شراب ، زیتون یاغی ، پاره کبی شیلره تعلق ایده مه مسی نتیجه سی تحصیل ایدر .
فی الحقیقه بونوع اشیاده حق استعمال Jus utendi ایله برابر jus abutendi ده حصوله
کلیر . فقط برچوق کیمسه لر بوکی اموال اوزرنده وصیت طریقيله انتفاع حقى تأسیس
ایتدیکه اولدقلری جهتله سه نا مرعی حقوقک شدتی تعدیل و تخفیف ایده جک برچاره
بولدی بر senatus consulte ک بوخصوصده کی فکری تطبیقانده انکشاف ایتمشدر :

بوتوع اشیا اوزرنده انتفاع حق تأسیس ایتک ایستین کیسه بونلری سربستجه ، برمالک کی ، هیچ برمسئولیتیه تابع اولمق سزین استعمال ایدر یکانه وظیفه سی مدتک ختامنده عینی اعاده واکر بر بدل تقدیر ایدلمشه بوبدلی تسویه دن عبارتدر . بوتوع شیلرک مدیونی قضا و بوکا مائل احوالده سائر انتفاع حق صاحبلری کی سربستی اکتساب و مسئولیتدن تخلص ایدمز . بلکه *mutuum* طریقله بر عقد قرض یاپان مدیون وضعیتده بولنوردی مالک کلنجه ، هیچ بر حق عینیسی قالماز . آنجق اعاده خصوصنده بر دعوای شخصیه اقامه سنه صلاحیتدار بولنوردی . بناء علیه مدیونک دینی تسویه ایدمه سی حالک نتایجنه معروض قالیر یعنی سائر انتفاع حقلرنده اولدینی وجهله استحقاق دعواسی اقامه سی صورتیه دیگر داینلردن حقنی قورنارامازدی بونکله برابر مدتک حلولی ویا وفاتله سائر انتفاع حقلری کی بوده نهایت بولوردی . بواعبارله بومعامله تماماً انتفاع حق تلقی اولنماغله برابر بوکا یاقین عد اوله رق *qua i-usufruit* شبه انتفاع حق تسمیه ایدلمشدر .

انتفاع حقلک روما حقوقنده کی تلقی سنه متدائر شو ایضا حاتمزلک بو حقلک ماهیت اسله سیه سی اظهار ایتدیکنی ظن ایدیورم .

انتفاع حقلک حقوق حاضریده کی تعریفی ، ماهیتی ، قیمت و اهمیت اقتصادیه سی —

اسویچره قانون مدنیسی انتفاع حقنی تعریف ایتمه مشدر . اساساً بوقانونده مؤسسات حقوقیه نک تعریفلرینه پکده تصادف ایدیلهمز . بومؤسسویه متعلق احکام مذکور قانوندن عیناً اقتباس ایدلمش بولدینی جهتله بزم قانونمزدده بالطبع انتفاع حقلک تعریفی موجود دکلدز . فرانسه قانون مدینسک ۵۷۸ نجی ماده سنده انتفاع حق « شخص آخرک تحت ملکیتنده اولان برشیدن ، مالک کی ، فقط اوشیئک جوهرینی محافظه ایتک شرطیه ، استفاده ایتک حقدیر » دییه تعریف ایدلمشدر . بوتعریفی روما حقوقنده کی تعریفله مقایسه ایدرسه ک عینی مآلده اولدینی کورورز . قانون مدنیز بو حقدن « ملکیتک غیر عینی حقلر » قسمنده و « ارتفاق حقلک دیگر نوعلری و خصوصیه انتفاع حق » نامی آلتنده کی فصلده بحث ایتمشدر . بوندن آکلاشیله جنی وجهله قانون بو حق عینی ماهیتده و ارتفاقک بر شکل دیگر کی عد ایلمشدر . بناء علیه روما حقوقک طرز تلقی سنه متمایلدر . پارس حقوق فاکولته سی حقوق مدنیه مدرسلرندن قاپیتانه کوره بوتصنیف علم ساحه سنده محافظه ایدلمکله برابر فرانسه قانون مدنیسی روما حقوقنده کی ارتفاقک تقسیمنی احیا ایتهمش بلکه اسکی *servage* و بالخاصه قنودالیه خاطرملرینی احیا ایتهمک ایچون شخصی ارتفاق *servitude*

per onnelle تعبيرى بيله قوللانماغه كمال دقت واهتمامله چالشمشدر . قانونمرك ارتفاقه متعلق احكامنى تدقيق و مقايسه ايتديكمز زمان كوره جكمز وجهله فرانسه قانونيله اسويچره قانونى آراسنده بوايكى مؤسسه نقطه نظرندن اساسلى بفرق موجود دكلدر . قانونمزمده بوحقك صاحبك وفائيله ساقط اولاجفنى وحق صاحبك اوشيدن تماميله استفاده ايده . جكنى ، حقك تعلق ايتديكى شئى من له الحقك عيناً اعاده به مجبور اولديغنى تصريح ايتمكله فرانسه قانون مدني سنك ذكر ايتديكى عناصرى تماماً قبول ايتمشدر .

شوحالده كرك فرانسه و كرك اسويچره حقوقنده بوحق روما حقوقنده اولديغى وجهله حق ملكيتك انقسام و تجزي سندن عبارتدر يعنى حق ملكيتك اوج نتيجه سندن ايكيلى ، حق استعمال ايله حق استفاده و انتفاع من له الحق عائد اولور يالكز حق استهلاك abutendie يا خود حق تصرف دنيلن كيفيت مالك عهده سنده قالير . كوريلور كه مالك عهده سنده قالان بك جزئى بر شيدر حق ملكيتك فوائد اساسيه سندن هان هان تماماً محرومدر . اساساً ايضاح ايده جكمز وجهله استهلاك و تصرف حق ده اكثر احوالده ظاهرى بر شكلدن عبارت قالير فى الحقيقة انتفاع حقنه رعايت مجبوريتنده بولنان بر مالك ملكنى صاتمق خصوصنده بويوك مشكلاته معروض قالير بر مشترى بولماز بولسه بيله باخصوص انتفاع حقى صاحبي هنوز كنچ ياشده ايسه بك دون بر فيئالده صائبيلير . خلاصه jus abutendi آنجق بر قوه مانعه رولى اوينايا بيلير يعنى انتفاع حقى صاحبك اوشيشى شكل آخره افراغ يولنده كى آرزولرينه بر مانع تشكيل ايدر . jus abutendi به ايلريده ايضاح ايده جكمز وجهله بر نتيجه دها علاوه ايتك نمكندر . بوده حقك تعلق ايتديكى شئيك ثمره fruits ماهيتنده اوليان محصولاتك produits مالك لهنه محافظه سى و انتفاع حقك تضمن ايتديكى استفاده ساحه سندن اخراجيدر . قانونمرك ۷۲۸ نجى ماده سنك صوك فقره سنده « مالك ثمره و محصول قيلندن اوليان متمم جزؤلره مالكدر » دنيلمكله بواساس تصريح اولنمشدر .

مالكه تأمين ايديلن بوتون بواسفاده لره رغماً انتفاع حقى صاحبي لهنه تجزى و انقسام ايتمكله حق ملكيتك قيمت اقتصاديه سنك بك زياده تناقص ايتديكى كمال جسارتله ادعا ايده بيليرز . بالخاصه انتفاع حقى دائمي اوله رق تأسيس ايدلديكى زمان بو كيفيت دها بارز بر صورتده تجلى ايدر . قانون مدني لر اسكى بر تعامل نتيجه سى اوله رق بوحق آنجق موقت بر ماهيتده اوله رق قبول ايتمشلردر . فرانسه قانون مدني سنك ۶۱۷ نجى ماده سنك برنجى

فقره سه نظراً بوحقك اعظمی مدت دوامی من له الحقت مدت حیاتندن عبارت اولابیلیر .
من له الحق حکمی بر شخص اولدینی تقدیرده بو مدتک اعظمی اوتوز سنه اولاجغی
مذکور قانونک ۶۱۹ نجی ماده سی تصریح ایتشدر . قانونمزدده بوحقی موقت بر ماهیتده
عد ایتشدر . ۷۲۱ نجی ماده یه نظراً ه انتفاع حق ، انتفاع صاحبک وفاتیله و انتفاع
ایدن شخص حکمی ایسه انفساخیله ساقط اولور . شو قادار که حکمی شخصک انتفاع
حق یوز سنه دن فضله دوام ایده مز . کوریلور که قانونلره هیچ بر انتفاع حقک مؤید
اولامیه جغی قبول ایتشدر . بو وضعیت مالکک حقوقک قیمت اقتصادی سی بر درجه یه
قدر اصلاح ایده بیلیر . مالک ، یارین دیکر نتایج ملکیتک ده عودت ایده جکی نظر دفته
وضع ایدرک حق ملکیتی بر ایپونک عقدینه موضوع اتخاذ ایده بیلیر . فقط هر کسک
اوزرنده آخرک انتفاع حق موجود بر عینی تأمینات اوله رق قبول ایده جکی ده شبه لیدر .
بونکله برابر انتفاع حق اموالک حسن اداره سی نقطه نظرندن ده آبی بر مؤسسه دکلدرد .
انتفاع حق صاحبی ، وفاتیله مالکک عودت ایده جک اولان بوشییدن مدت حیاتی انسانده
اعظمی درجه ده استفاده ایده بیلیمک ایچون حق استعمال و انتفاعی سوء استعمال ایده بیلیر .
بالخاصه اراضی موضوع بحث اولدینی زمان انتفاع حق صاحبک ارضک حالا و آتیاً معموریتی
تأمین ایده جک فضله بر فعالیت صرف ایتمه مسندن بالعکس کندی اعظمی استفاده سی
تأمین ایچون موجودی ده سوء استعمال ایلمسندن چوق اندیشه ایدیه بیلیر . ممکن اولان
احوالده انتفاع حق زینه رانت اقامه سی بعض مؤلفر توصیه ایتکده در .

مع مافیه انتفاع حق زراعته الوریثلی اراضی ایله مؤسسات صناعیه موضوع بحث
اولدینی زمان چوق محذوری ایسه ده شهرلرده غیر منقولات ایله قیم منقوله *Les valeurs mobilières*
موضوع بحث اولدینی زمن محاذیری تناقص ایدر .

دیکر برنقصه نظر دن انتفاع حقک چوق فائده لی بررولی ده موجوددر . بوده کندینک
و وارثلرینک حق ملکیتی رفع ایدلمکسزین بر شخصه مدت حیاتنجه بر منبع واردات تأمین
ایچون بسیط و مناسب بر طریق اولمیدر . ایشته بو فائده سی انتفاع حقک تاریخده حقوق
مدنیه ک مهم بر مؤسسه سی اوله رق تحلی ایتسه باعث اولدینی و بو مؤسسه ک آناخلطری
و حتی تفرعاتی کندیرینه مدیون اولدینی رومالیلردن صوکراده اسکی حقوقده وسعت
پیدا ایتدیکنی و بالخاصه زوجندن صوکرار بر حیات قلان زوجه لهنه اهمیتی مضاعف

بر شکل آلدیغنی کوریورز . هازی قاپتان انتفاع حقنک کرک قواعدینک وضوح و مکملیتی و کرک اکثریا یاقین اقرارلر بینه مؤسس بولمنسی حسیله بو خصوصده ظن و تخمینلرک خلافه اوله رق فرانسه ده ، علاقه دارلر آراسنده پک آز اختلاف تولید ایتمکده بولندیغنی سویلیور .

انتفاع حقنک ماهیتینی ایضاح ایدرکن بو حقنک کرک فرانسه و کرک سویچره حقوق مدنیله لرند روم حقوقنده اولدینی وجهله برحق عینی ماهیتنده اولدیغنی سویلشدک . بناء علیه حق صاحبنک حق تعقیب حق رجحان و سائر کبی عینی حقلردن متولد حقوقی تماماً موجوددر . بالفرض کندیسنه انتفاع حق تعلق ایدن بر آلاق اوچنجی بر شخصه ترک ایدلسه بیله بوشخص انتفاع حق صاحبنک حقوقنه رعایت مجبوریتنده در .

بوماهیته تفرع ایدن تکمیل نتیجه لری تثبیت ایتک ایچون بو حق ظاهری مشابهی اعتباریله کندیسیله تناسبه محل ویرن حق استیجار ایله مقایسه ایتک فائده لیدر :

(۱) حق استیجار بر عقد معاوضه محصولی اولدینی حالده انتفاع حق بویه بر عقدن تولد ایده بیله چکی کبی قانونی ارث ، وصیت ، هبه کبی معاملاتدن ده تولد ایده بیلیر . فقط عرض ایتدیکمز وجهله انتفاع حقنک بر عقد معاوضه دن دوغمانسه هیچ بر مانع حقوقی بولندیغنی جهته بوفرقت اساسی بفرقت دکلدر .

(۲) انتفاع حق ، برحق عینی اولق اعتباریله بر متوسطه احتیاج اولقسزین دوغریدن دوغرییه حقنک تعلق ایتدیکی شیئه مربوطدر . بواعتبارله هر که قارشى در میان اوله بیلیر . یعنی صاحب حق مهرانکی بر شخص نائی حقنک تعلق ایتدیکی شیئی استعمالدن و اوندن انتفاعدن منع ایله مک صلاحیتینی حائزدر . بناء علیه حقنه تجاوز واقع اولمشه رفعی و مستقبل تجاوزاتدن اجتناب اولمنسی و ضرر و زیان اعطاسنی طلب ایده بیلیر . [سویچره قانون مدنیسی ماده ۶۴۱ تورکیا قانون مدنیسی ۶۱۸ فقرة ۲] فضله اوله رق انتفاع حق صاحبی افعال غیر مشروعه دن متولد دعوالری ده اقامه یه صلاحیتداردر . [سویچره و تورکیا بورجلر قانونی ۴۱ نجی ماده و متعاقب ماده لر] . انتفاع حق صاحبی حقنک تعلق ایتدیکی شیئک ذی الیدیدر . [سویچره قانون مدنیسی ۹۱۹ تورکیا قانون مدنیسی ۸۸۷] یعنی حق صاحبی فرعاً ذی الید مالک ایه اصلاً ذی الیددر . [سویچره قانون مدنیسی ۹۲۰ تورکیا قانون مدنیسی ۸۸۸] . بو حقنک اثباتی ایچون مقولات موضوع بحث اولدیغنی تقدیرده

ذی الیدلک کیفیت [اسویچرہ قانون مدنیسی ۹۳۱ تورکیا قانون مدنیسی ۸۹۹ فقرہ : ۲]
 غیر منقولہ طابو سجلہ قید ایدلمس بولنق کافیدر [اسویچرہ قانون مدنیسی ۹۳۷
 تورکیا قانون مدنیسی ۹۰۵] . حق تأسیس ایدن کیمسہ نک مالک صفتنک ثبوتی ایچون
 عینی قرائتہ مراجعت اولنور . ذی الیدلکک حمایہ سنہ مخصوص دعوالردن [اسویچرہ قانون دہ
 مدنیسی ۹۳۷ ، ۹۲۶ : ۹۲۹ ؛ تورکیا قانون مدنیسی ۹۰۵ ، ۸۹۴ : ۷۹۷] بورادہ دہ
 استفادہ ایدیلیر . حق برمنقولہ تعلق ایدیورسہ استحقاق دعواسی دہ اقامہ اولنہ بیلیر .
 [اسویچرہ قانون مدنیسی ۹۳۶ : ۹۳۴] تورکیا قانون مدنیسی ۹۰۲ : ۹۰۴ . کوریلیرورک
 مالک الک زیادہ حق ملکیتنک تجزی و انقسامندن متأردر . انتفاع حق صاحبی حقک
 تعلق ایتدیکی عینک محافظہ سی کی خصوصانہ بالذات مشغول اولور . مالکک وظیفہ سی
 حقک تعلق ایتدیکی شیدن انتفاع حق صاحبنک استفادہ سنہ مانع اولماق واسویچرہ قانون
 مدنیسنک ۷۶۴ قانونمزمک ۷۳۶ نجی مادہ لری موجبہ « انتفاع ایدیلن شینک محافظہ سی
 داها اہمیتی عملیاتہ یاخود دیگر تدبیرلرہ احتیاج کوستریورسہ » بونلرک مصارفی تقبل
 ایتک وسائر بعض محافظہ مکلفیتلرینہ تحمل ایلکدن عبارتدر . [اسویچرہ قانون مدنیسی
 ۶۷۵ تورکیا قانون مدنیسی ۷۳۷] . حالبوکہ موجرلہ مستأجر آراسندہ داها قوتلی وجیبہ
 رابطہ لری موجوددر . موجر مستأجرینہ قارشی مأجوردن تمامی انتفاعنی تأمین ایتک
 کی شخصی بروجیبہ ایلہ مکلفدر . یعنی مستأجر انتفاع حق صاحبندن فرقلی اولہرق
 برالاجقلی موقعندہ در . بورجلر قانوننک ۲۴۹ نجی موجبہ « موجر ، مأجوری عقددن
 مقصود اولان قوللانمغہ صالح برحالدہ مستأجرہ تسلیم ایتک وایجار مدتی ظرفندہ بوحالدہ
 بولندیرمق ایلہ مکلفدر » عرض ایتدیکمز وجہلہ انتفاع حق دوام ایلدیکی مدتجہ حقک
 تعلق ایتدیکی شینی مقصود قوللانمغہ صالح برحالدہ بولندیرمق وجیبہ سی مالکہ ترتب ایتمز .
 کذلک بورجلر قانوننک ۲۵۳ نجی مادہ سی موجبہ « اوچنجی برشخص مأجوراوژرنده
 مستأجرک حققریلہ تألیفی قابل اولمہ جق برادعادہ بولندیفی تقدیردہ ، موجر ، مستأجرک
 اخباری اوزرینہ مخاصمہ بی درعہدہ و مستأجرک عقد موجبہ مأجوردن انتفاعنہ خلل
 گلش ایسہ تضمینات اعطاسیلہ مکلف اولور . « انتفاع حقندہ ایسہ بووظیفہ صاحب حقہ
 متوجہدر و مالکی بو مسائل علاقہ دار ایتمز . کوریلیرورک مستأجر حقنک تعلق ایتدیکی
 شیدن آنحق موجرک وجیبہ لری نتیجہ سی اولہرق استفادہ ایدہ بیلیر .
 بوندن نتایج آتیہ تولد وتحصل ایدر :

ا — انتفاع حق صاحبی ، حق استعمال ایدرکن اوشینی اولدینی کی آلمه مجبوردر . بالعکس مستأجر ، موجردن مأجوری مقصود اولان قوللا نغه صالح برحاله تسلیم ایتمی طلب ایده بیلیر .

ب — انتفاع حقک دوامی ائسانده حقک تعلق ایتدیکی شی خسارزده اولورسه مالک تعمیرله مکلف دکلدیر . (اسوچیره قانون مدینسی ماده : ۷۵۰ ، تورکیا قانون مدینسی ۷۲۲) بالعکس موجر مأجوری قابل استعمال برحاله طومغه و بناء علیه لزومنده تعمیر ایتدیرمه مجبوردر .

ج — انتفاع حق برحق عینی اولق اعتباریه تعلق ایتدیکی شیئک نوعه کوره منقول ویا غیر منقول ماهیتده اولابیلیر حالوکه مستأجرک حق برآلاجقدن عبارت بولندینی جهته مأجور بر غیر منقول اولسه بیله منقول ماهیتده در .

انتفاع حق ، عائله مناسباتندن منبعث ممائل و مشابهی حقلردن ده بعض نقاط نظردن فرقلیدر : فی الحقیقه اسوچیره قانون مدینسک ۲۰۱ و تورکیا قانون مدینسک ۱۹۷ نجی ماده لرینک برنجی فقره سنده « قوجا ، قاریسک شخصی ماللردن انتفاع حق حائز ووجهتدن عینله برانتفاع حق صاحبی کی مسئولدر » وعینی قانونلرک ۲۴۷ ، ۲۳۶ نجی ماده لرینک صوک فقره سنده « جهاز اوله رق قاریسک قوجاسنه ترک ایتدیکی ماللرک مال اورتاقلنی اصولنه کوره مشترک مال اولاجنی ویا قوجاجهازک ملکیتنه دخی مستقل اوله رق مالک بولنه جنی اولمه مقاوله سنده تصریح ایدلمس اولدقجه جهاز اتخاذاولنان ماللرحقنده ، مال برلکی اصولنده قاریسک شخصی ماللرینک تابع اولدینی حکملر جاری اولور » وینه مذکور قانونلرک ۲۹۲، ۲۸۰ نجی ماده لرنده « آنا ، بابانک ولایتی ، تقصیرلری حسیله کندیلرندن نزع اولنمادقجه ؛ رشدینه قدر چو جوغک اموالندن انتفاع حقلری وارددر ، دنیلیمکده در . بونلر عینی حقلرک برقسم مخصوصنی تشکیل ایتدیکی واکثریا انتفاع حق نامیله توسیم ایدلدیکی حالده بعض نقطه لردن موضوع تدقیقمزی تشکیل ایدن انتفاع حق میانه ادخال ایدیله مز . چونکه زوجک زوجیه ویا ابونینک چو حقلرینه عائد برشی اوزریده حائز اولدقلری ، تعداد ایتدیکمز حقلر آنجق اوشی زوجیه ویا چو حقلرک پاریمواننده موجود بولندینی مدتجه استعمال اولینه بیلیر . حالوکه انتفاع حق بالعکس ، تعلق ایتدیکی شی مالکک پاریموانندن چیقسه بیله ، دائم ویا قیدر . دیگر جهتدن زوج و زوجیه ماللرینک اداره سی احکامنه کوره زوج بالکزجه

اموالدن استفاده *jouir des bien* حقنی حائز اولیوب زوجه نقطه نظرندن تصرفه متعلق معاملات *des actes ds disposition* ده اجرا ایده بیلیر .
 اسویچره قانون مدینسک ۱۶۲ نجی ماده سک ۱ نجی فقره سی و ۱۶۳ نجی ماده سنک
 ایکنجی فقره سیله ۲۰۲ نجی ماده سی و تورکیه قانون مدینسک ۱۵۴ ، ۱۵۵ و ۱۹۸ نجی
 ماده لرینک عینی فقره لری زوجک وضعیت حقوقیه سی تعیین ایدر . کوریلورکه بورالرده
 زوجک و بابانک حق تصرفی موجود اولدیفی حالده انتفاع حق صاحبی آنجق ثمرات
fruits اوزرنده تصرف ایده بیلیر . فی الحقیقه انتفاع حقنه متدائر بعض احکام ، مشابقی
 اعتباریه عالمه مناسبتدن متولد استفاده حق لینده ، اسویچره قانون مدینسک ۲۰۱
 و تورکیه قانون مدینسک ۱۹۷ نجی ماده لری موجبجه ، تطبیق ایدیلرپسه ده کوردیکمز
 وجهله بو آنجق تحدیدی بر صورتده در . بو ایکی مؤسسه آراسنده کی ماهیتلرینک ایجاب
 ایتدیردیک بعض مشابهلر بالطبع قانونک وضع ایتدیک فرقلری ازاله ایده مز .

صمیم سامی

مکتب ملکیه حقوق مدنیه معلمی

